НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 51-554-04-313
Дата 14 / 10 2025 г.
08:35

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО ЕНЕРГЕТИКА

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал. 1 от ПОДНС внасяме аргументирано предложение за изменения и допълнения на приетия на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите № 51-554-01-179 от 07.10.2025 внесен от Делян Добрев и група народни представители, както следва:

1. Създава се нова глава с наименование „Заключителни разпоредби“ със следните параграфи

§ ... В Закона за изменение и допълнение на Закона за контрол по прилагане на ограничителните мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна (Обн. ДВ, бр.8 от 2023г., изм. и доп., бр.67, 86, 96 и 106 от 2023г., и бр. 11 от 2024г.) :

1. Създава се нова глава втора „а“ с чл. 5а - 5ж:

„Глава втора „а“

ЕНЕРГИЙНИ ВНОСКИ ВЪРХУ ВНОСА И ТРАНЗИТНИЯ ПРЕНОС НА ПРИРОДЕН ГАЗ С ПРОИЗХОД ОТ РУСИЯ С КОДОВЕ ПО КН 2711 11 00 И 2711 21 00

Чл. 5а. За вноса и транзитния пренос на природен газ с произход от Русия с кодове по КН 2711 11 00 и 2711 21 00 се събират енергийни вноски.

Чл. 5б. Задължени лица са:
(1) при внос - вносителите по смисъла на митническото законодателство.
(2) при транзит - дружества и физически лица, сключили договори за транзит на природен газ през територията на Република България.
(3) Лицата по настоящия член подлежат на задължителна регистрация по чл. 57а от Закона за акцизите и данъчните складове.

Чл. 5в. (1) Енергийните вноски се дължат при внос и транзитен пренос на природен газ с произход от Русия с кодове по КН 2711 11 00 и 2711 21 00.
(2) Природен газ с произход Русия е газ, добит от газови находища на територията на Руската Федерация и/или природен газ, който е транспортиран през територията на Руската Федерация и/или природен газ, който е собственост на дружество, в което има един или повече крайни собственици руски физически и/или юридически лица.

(3) Енергийните вноски за продуктите по ал. 1 са в размер на 20 лв. за мегаватчас.
(4) Енергийните вноски се начисляват на лицата по чл. 5б с издаване на документа по чл. 43, ал. 1, т. 2 от Закона за акцизите и данъчните складове.
(5) Периодът за отчитане на енергийните вноски е календарният месец. Документ по ал. 4 се издава в 10-дневен срок от изтичането на данъчния период.
(6) Задължените лица по чл. 5б декларират енергийните вноски с акцизната декларация по чл. 87 от Закона за акцизите и данъчните складове. В декларацията се декларират количествата внесен и/или транзитно пренесен природен газ с произход от Русия, определени в мегаватчаса за предходния месец, количествата внесен и/или транзитно пренесен природен газ с произход различен от Русия, определени в мегаватчаса за предходния месец, както и дължимите енергийни вноски. Към декларацията се прилагат търговски документи удостоверяващи произхода на природния газ (договори за покупко-продажба, говори за транзит, фактури и/или други документи).
(7) При непредоставяне на търговски документи удостоверяващи произхода на природния газ, на същия се начислява енергийна вноска съгласно чл. 5в., ал.3 и 4.
Чл. 5г. (1) Дължимите енергийни вноски се внасят в приход на държавния
бюджет по сметка на Агенция „Митници“ и се смятат за внесени на датата, на която сумата е постъпила по сметката на Агенция „Митници“.
(2) Енергийните вноски се внасят по реда и в сроковете на чл. 44 от Закона за акцизите и данъчните складове.
(3) Задължения за енергийни вноски се установяват по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс от органите на Агенция „Митници“.
(4) Принудително изпълнение по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс на публични вземания, представляващи енергийни вноски, се предприема от органите на Агенция „Митници“.
Чл. 5д. За невнесените в срок енергийни вноски се дължат лихви съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.
Чл. 5е. Недължимо платена или събрана сума за енергийни вноски се възстановява по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.
Чл. 5ж. Енергийните вноски се признават за текущи разходи за дейността за целите на данъчното облагане. "

2. В чл. 7 ал. 1 се изменя така:
„(1) Агенция „Митници“:
1. осъществява контрол при прилагане на забраните и дерогациите по член 3м, параграфи 5 и 7 от Регламент (ЕС) № 833/2014 към трети държави;
2. осъществява контрол върху енергийните вноски по глава втора „а“.

3. В глава четвърта „Административнонаказателни разпоредби“ се създават нови чл. 12 и 13:
„Чл. 12. (1) Задължено лице, което не подаде декларация по чл. 5в, ал. 5, не я подаде в срок, не посочи или посочи неверни данни или обстоятелства, водещи до определяне на дължимите енергийни вноски в по-малък размер, се наказва с имуществена санкция в размер на 25% от стойността на природния газ обект на деклариране. За целите на тази разпоредба, стойността на един мегаватчас природен газ се определя по цени съгласно Dutch TTF Natural Gas за съответния период, но не по-малко от 25 лева на мегават час.
Чл. 13. (1) Актовете за установяване на нарушенията, свързани с енергийните вноски, се съставят от митническите органи, а наказателните постановления се издават от директора на Агенция „Митници“ или от оправомощено от него длъжностно лице.

(2) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания."

§…. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник".

МОТИВИ

Инвазията на Русия в Украйна, започнала през февруари 2022 г., изведе на преден план зависимостта на редица европейски държави от доставките на руски газ през Украйна и в цялост на енергийния пазар в Европа. ЕС предприе решителни стъпки за диверсификация на енергийните си доставки, включително увеличаване на вноса на втечнен природен газ (LNG) и газ от други доставчици като Норвегия, САЩ и Алжир. Много държави в Европа наложиха санкции, които засегнаха руската енергийна индустрия с цел ограничаване приходите й от енергийни доставки за европейския пазар. Европейските страни също така увеличиха и обема на газовите си запаси, за да намалят риска от прекъсване на доставките. В резултат, руският газ загуби значителен дял от този пазар, но все още служи като средство за оказване на политически натиск и влияние. Процесът по диверсификация на газовите доставки е основна цел за ЕС и въвеждането на такса за транзитен пренос на руски газ през България, освен като катализатор на този процес следва да доведе до икономически и стратегически ефекти за страната. Таксите за транзитен пренос на руски газ осигуряват значителен източник на приходи за държавата. Това може да подпомогне, както националния бюджет така и финансирането на енергийна инфраструктура или други обществени разходи касаещи енергийната независимост- модернизиране и поддържане на газопреносните и електропреносните мрежи, което е необходимо за дългосрочната сигурност на доставките. Въвеждането на такса за газови доставки от Русия през територията на България трябва да се разглежда и като инструмент за постигане на по-справедлива конкуренция между различните доставчици на газ като се отчетат и логистичните специфики на този пазар. Подобна мярка трябва да се отчете и като подкрепа за провежданата вече почти три години европейската енергийна политика целяща постигане на енергийна независимост от руските доставки. България като член на ЕС може да въведе подобна такса в съответствие с общоевропейската политика за намаляване на зависимостта от Русия и насърчаване на алтернативни доставчици. Таксата следва да спомогне диверсификацията на количествата газ, които преминават през България, като се насърчават устойчиви и стратегически значими потоци.

ВНОСИТЕЛИ:

Богдан Валериев Богданов

Bogdan Bogdanov

Digitally signed by Bogdan Bogdanov
Date: 2025.10.13 15:55:20 +03'00'